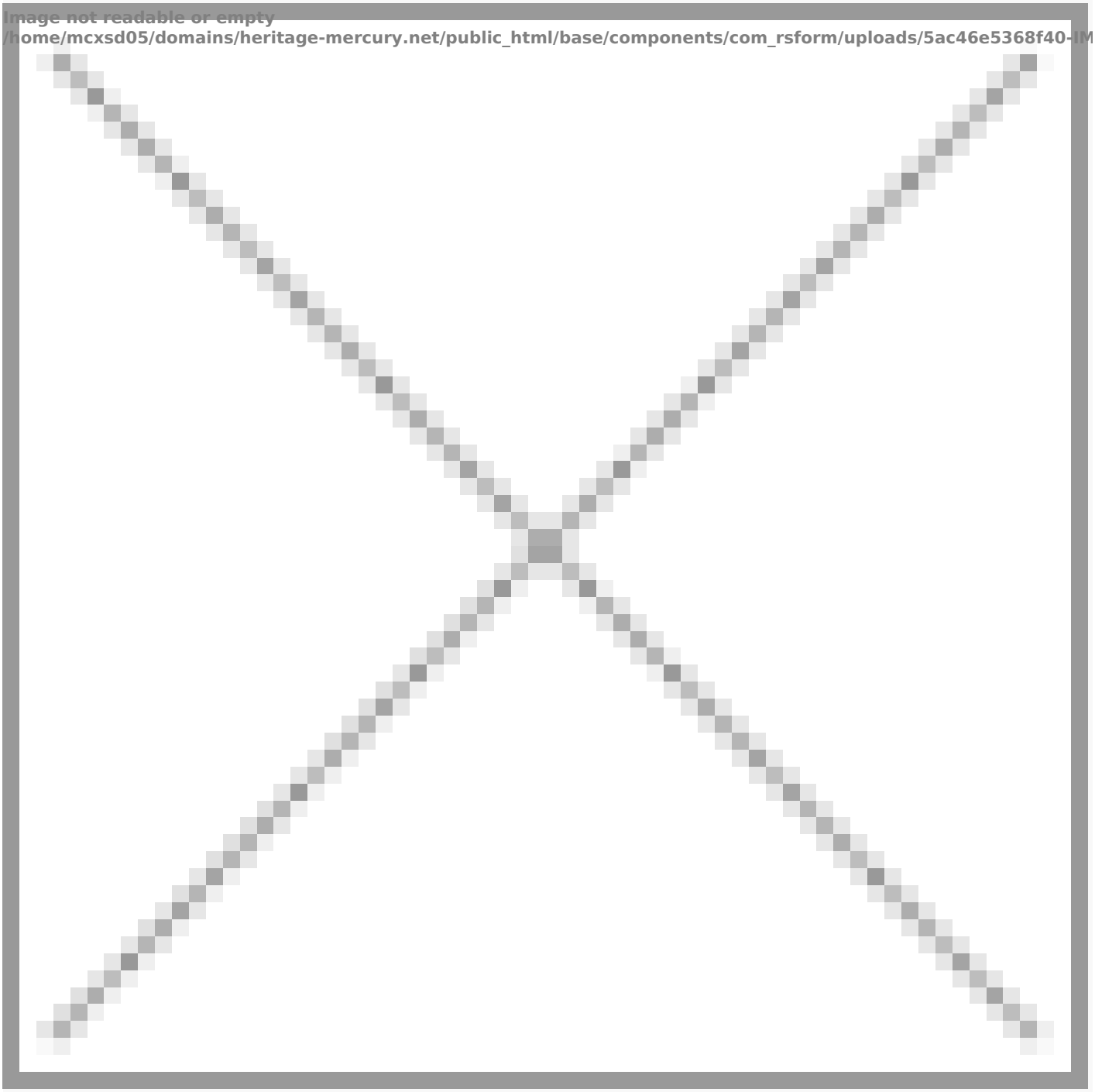
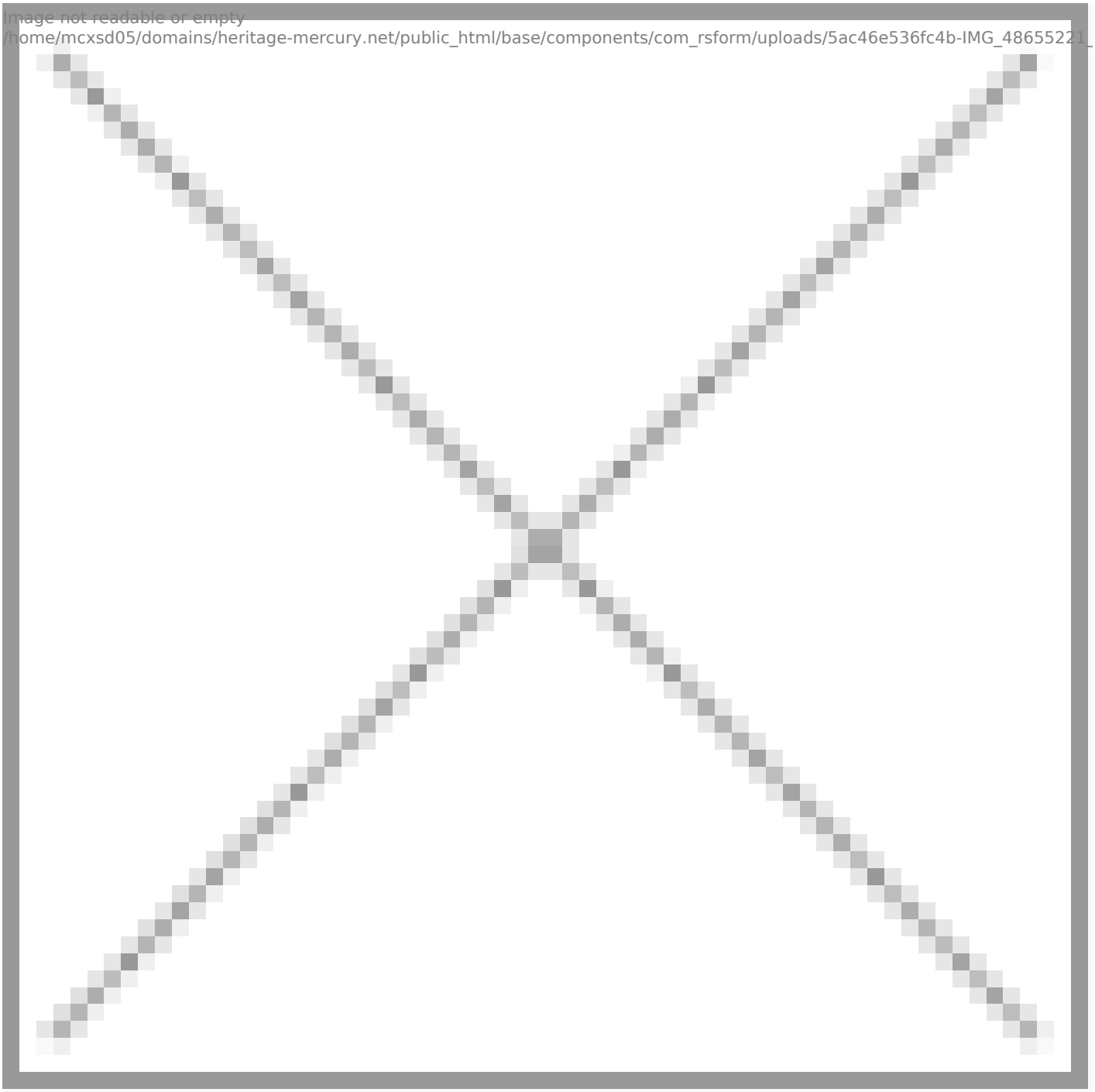
Ime predmeta 1	OLJENKA 6
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.191.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;RZ-322
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Vsakdanje življenje

OPIS

Kratek opis	Oljenka zaprtega tipa, pravili so ji tudi ripsovka, repičnica ali jamšarica, je enostavna svetilka. Opisan primerek je značilne hruškaste oblike, s premičnim odpiralom na rezervoarju za ulivanje repičnega olja. Za reguliranje gorenja služi železna pinceta, ki je zataknjena ob robu ripsovke.
Mere	Dolžina 15,5 cm, širina 10,3 cm, višina 26 cm.
Materiali	Jeklo
Datacija	Konec 19. stoletja
Avtor / Proizvajalec	Podatek o proizvajalcu ni znan.

Slikovne priloge

Image not readable or empty
/home/mcxsd05/domains/heritage-mercury.net/public_html/base/components/com_rsform/uploads/5ac46e536fc4b-IMG_48655221_

Prvotna raba	Z oljenko, v kateri je izgorevalo repično olje, so se rudarji odpravljali na in iz dela v jami ter si z njo svetili pri odkopu rude. Imeli so jo tudi za zasebno uporabo – pri raznih opravilih, klekljanju in druženju ob večerih. V oljnem rezervoarju je bil stenj, ki je štrlel iz odprtine na vrhu rezervoarja. Prižgan stenj je dajal majhen plamen, zato je bila svetilnost teh svetilk skromna. Boljše izgorevanje repičnega olja, in s tem malo boljšo svetilnost, so dosegli tako, da so olju dodali petrolej. Nosilec je služil za nošenje, zašiljena konica pa za nameščanje oziroma pritrjevanje svetilke na steno ali pa v skalno razpoko v jami. V uporabi so bile več kot 400 let. Po letu 1913 so jih v rudniku nadomestile karbidovke. Še več let pa so oljenke ostale v zasebni uporabi.
Sedanja raba	Oljenka se ohranja, varuje in prezentira, kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del rudarske zbirke Mestnega muzeja Idrija. Shranjena je v depoju. Mogoče jo je uporabiti za občasne muzejske razstave ali pa za različne oblike promocije dediščine živega srebra.
Prvotna lokacija	Rudnik živega srebra Idrija (osebna, delovna oprema rudarja).
Sedanja lokacija	Mestni muzej Idrija, depo Prelovčeva 2.

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Na oljenki je bil za potrebe stalne muzejske razstave, pred letom 1995, opravljen konservatorski poseg. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro

Potrebni ukrepi	Redno obdobno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija.
Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	6. 3. 2018
Datum urejanja	Never